

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní umělecká škola Litvínov – Chudeřín,
Horská 296, okres Most**

Adresa: Horská 296, 436 03 Litvínov Chudeřín

Identifikátor školy: 600 083 969

Termín konání inspekce: 21. – 23. a 30. – 31. března 2005

Čj:	h1-1037/05-04034
Signatura:	of4ky128

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Litvínov – Chudeřín (ZUŠ) zajišťuje vzdělávání žákům základních a středních škol spádové oblasti Litvínov v hudebním (HO), výtvarném (VO), tanečním (TO) a literárně-dramatickém oboru (LDO). Ke dni inspekce školu navštěvovalo celkem 739 žáků (HO – 326, VO – 118, TO - 219 a LDO – 76). Vyučování probíhá v hlavní budově (Horská 296, 436 03 Litvínov – Chudeřín) a v odloučeném pracovišti (Soukenická 742, 436 01 Litvínov).

Zřizovatelem ZUŠ je Město Litvínov, náměstí Míru 11, 436 91 Litvínov.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální podmínky vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru Základní umělecké školy Litvínov – Chudeřín vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru ZUŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru ZUŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku v hudebním oboru zajišťuje 22 učitelů. Z tohoto počtu 16 učí na plný pracovní úvazek a 20 pedagogů splňuje předepsanou odbornou kvalifikaci. Výtvarné vzdělávání vedou tři učitelky bez příslušné kvalifikace, jedna vyučující si však vzdělání doplňuje. Při utváření skladby úvazků ředitel plně respektoval odbornost učitelů. Vedení má vytvořeny vhodné podmínky pro účinné řízení i pro aktivní spolupráci s vyučujícími (například některé povinnosti a zodpovědnosti jsou stabilně delegovány na vedoucí jednotlivých oddělení). Organizační struktura je přehledná a funkční.

Tok informací uvnitř ZUŠ je založen především na osobním kontaktu a všechna potřebná sdělení jsou vyučujícím předávána včas a v plném rozsahu. Učitelům odloučeného pracoviště jsou aktuální informace oznamovány telefonicky nebo faxem. Ředitel spolu se zástupkyní spolupracuje především s pedagogickou a uměleckou radou. Při řešení specifických problémů je poradním orgánem i příslušná předmětová komise. Z jednání pedagogické i umělecké rady jsou vedeny záznamy s relevantními informacemi. V oblasti personální se vedení snaží získávat pro pedagogickou práci mladší učitele s plnou odbornou kvalifikací. Za metodickou pomoc začínajícím (případně nekvalifikovaným vyučujícím) odpovídá vždy vedoucí oboru.

Při vnitřní kontrolní činnosti vychází ředitel školy ze specifiky ZUŠ. Vlastní kontrola je pak vedle sledování plnění základních pracovních povinností zaměstnanců zaměřena především na průběh a výsledky vzdělávání. Hospitační činnost vychází především z momentální situace (orientační vstupy do vyučování nebo cílené hospitace se zápisem). Dalším zdrojem informací o úrovni a efektivitě vzdělávání jsou výkony žáků v průběhu interních nebo veřejných koncertů, postupových zkoušek atd. Výsledky kontrol vedení pravidelně vyhodnocuje a přijímá odpovídající opatření. Při plánování v oblasti lidských zdrojů zohledňuje věkovou strukturu a aprobovanost učitelského sboru. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se vyučující obou oborů zúčastňují odborně zaměřených seminářů. Škola také

sama organizuje přednášky a pracovní dílny předních pedagogů nejen pro své učitele, ale i pro další ZUŠ regionu. Tímto způsobem se vedení snaží získávat další metodické materiály pro modernizaci výuky. Výsledky vzdělávání i odborný pedagogický a umělecký růst pedagogů ředitel průběžně vyhodnocuje. Mimořádné výstupy ze vzdělávání žáků pak oceňuje formou diferencovaných osobních příplatků nebo odměn.

Personální podmínky vzdělávání mají vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

ZUŠ Litvínov – Chudeřín používá dvě dosti od sebe vzdálené budovy. Vyučování hudebního oboru probíhá v hlavní budově, výuka výtvarného oboru v odloučeném pracovišti. Obě budovy jsou vedením školy podle aktuální potřeby průběžně upravovány (například rekonstrukce osvětlení v hlavní budově nebo generální oprava střechy, okapů a hromosvodů na budově odloučeného pracoviště). Pro hudební obor je v hlavní budově relativně dostatečný počet místností instrumentální hry a jedna učebna pro kolektivní předměty. Užívané prostory jsou řešeny tak, aby při vyučování nedocházelo k vzájemnému rušení, vybavení školním nábytkem je zastaralé. Víceúčelový sál slouží hudebnímu a tanečnímu oboru i jako zkušebna větších instrumentálních souborů, což není z praktického hlediska optimální. Vzhledem k počtu žáků a organizaci vyučování výtvarného oboru prostory určené převážně pro plošnou tvorbu vyhovují. Výtvarný materiál učitelky skladují v učebnách nebo v kabinetu. V suterénu budovy je umístěna modelovna a nepříliš esteticky působící šatna žáků.

V depozitáři je uložen dosti široký výběr hudebních nástrojů, které na základě přesně stanovených podmínek slouží i k vypůjčování. Avšak v důsledku menšího zájmu o studium hry na některé nástroje se velká část depozitáře už nevyužívá. Školní notový archiv je operativně rozdělen mezi vyučující. Hudební nástroje (například zastaralé klavíry) nebo další učební pomůcky vedení plánovitě vyměňuje nebo doplňuje. Učitelé a žáci výtvarného oboru mají k dispozici polohovací pracovní stoly, grafické lisy, hrnčířské elektrické kruhy i točny. Nově byl obor vybaven arborety pro archivaci plošných výtvarných prací. K zaznamenávání větších artefaktů jsou určeny dva digitální fotoaparáty. Vedení školy na základě požadavků vedoucích oborů také průběžně doplňuje příruční knihovny. Výpočetní techniku používají pouze pedagogové tanečního a literárně-dramatického oboru.

Součástí vnitřního organizačního systému ZUŠ je pravidelná kontrola materiálně-technických podmínek a poté, dle možností, následuje realizace plánovaných opatření vedoucích ke zlepšení podmínek v této oblasti. Od roku 1995 je v jednání přemístění hudebního a tanečního oboru do Valdštejnského zámku v centru města (Studie proveditelnosti). V letošním roce došlo k převodu tohoto objektu do vlastnictví města a nyní se jako nejvhodnější varianta v komisích (kultura a školství, rozvoj města a investice) projednává přemístění ZUŠ do zámku. V současnosti škola čeká na konečné rozhodnutí.

Materiálně-technické podmínky hudebního a výtvarného oboru jsou celkově velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Základní umělecká škola vzdělává v hudebním a výtvarném oboru v souladu s Rozhodnutím MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Vyučování

v hudebním oboru probíhá ve školním roce 2004/2005 podle platných učebních plánů. Škola zajišťuje výuku ve hře na klavír, elektronické klávesové nástroje, akordeon, housle, violoncello, kytaru, baskytaru, klarinet, saxofon, fagot, trubku, lesní roh, pozoun, tubu, bicí nástroje, zobcovou i příčnou flétnu a hlasovou výchovu. Nově přijatí uchazeči o studium jsou zařazováni do přípravné hudební výchovy, starší přímo do příslušného ročníku prvního stupně základního studia. Všichni žáci také mohou uplatňovat své hudební dovednosti v různých formách komorní, souborové a orchestrální hry. Výuka povinného předmětu hudební nauka je zajištěna v souladu s učebními plány v prvním až šestém ročníku prvního stupně základního studia. Vzdělávání ve výtvarném oboru ve školním roce 2004/2005 postupuje v souladu s platnými učebními plány dle varianty A základního studia, bez specializace.

Učitelé hudebního oboru při plánování vzdělávání postupují podle platných učebních osnov. Obsah vyučování ve výtvarném oboru odpovídá platnému vzdělávacímu programu. Kontrolu obsahu vzdělávání provádí ředitel převážně v průběhu hospitační činnosti. Časová dotace předepsaných předmětů v obou sledovaných oborech je využívána v povolené toleranci. Pouze jeden žák hudebního oboru má povoleno rozšířené vyučování. Ve výčtu uvedená povinná dokumentace je vedena průkazně. Drobné nedostatky zjištěné v jejím vedení byly po projednání s ředitelem školy odstraněny.

Organizace vzdělávání ZUŠ je stanovena organizačním řádem. Návrh nového školního řádu bude platný po projednání uměleckou radou. V tomto přepracovaném dokumentu je rozsah povinností a práv vyvážený, obsahem jsou i pravidla zabezpečení provozu a hodnocení výsledků vzdělávání. Vzdělávání obou oborů probíhá podle individuálních nebo kolektivních rozvrhů hodin, které korespondují s výkazy žáků a vyučovacích hodin a jsou sestaveny tak, aby zohledňovaly dojíždění žáků spadové oblasti. Ředitel v rámci funkčního studia sledoval a poté i s pozitivním výsledkem vyhodnotil klima školy. Velmi dobrý vliv prostředí a účinnost výchovného působení pracovníků směrem k žákům v průběhu inspekční činnosti také zaznamenala ČŠI.

Zprávy o prospěchu a chování studujících jsou zákonným zástupcům průběžně oznamovány prostřednictvím žákovských sešitů. V případě potřeby se mohou rodiče informovat přímo u pedagogů. Dalším zdrojem informací jsou pro ně veřejné a interní koncerty, výstavy, třídní přehrávky i jiné prezentace.

Vzdělávání v hudební a výtvarném oboru probíhá v souladu s učebními dokumenty.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru

Průběh a výsledky vzdělávání byly inspekcí hodnoceny na základě 11 hospitací u 10 učitelů v předmětech hra na klavír, (i obligátní klavír), elektronické klávesové nástroje, housle, kytaru, trubku, pozoun, klarinet, zobcovou flétnu a hudební nauka. Navíc měla inspekce možnost posuzovat a porovnávat výkony žáků v rámci koncertu, kterého se zúčastnili učitelé a žáci partnerské školy z německého Annabergu.

Většina hospitovaných pedagogů byla na výuku velmi dobře připravena. Některé studijní plány pro individuální vyučování postrádaly konkrétní vzdělávací cíle a obsahovaly pouze výčet notového materiálu a technických cvičení určených k nastudování. V předmětu hudební nauka inspekce ocenila bezproblémové a kvalifikované suplování za učitelku, která bezprostředně před zahájením inspekce odešla na mateřskou dovolenou. Rozdíly v metodice výuky se mezi jednotlivými vyučujícími projevovaly spíše v podílu pedagogických schopností než v délce praxe a dosažené kvalifikace. Všichni učitelé také přiměřeně kladli důraz na kvalitu domácí přípravy žáků a zodpovědné plnění zadaných úkolů.

Využívání učebních pomůcek ve zhlédnutých hodinách bylo v souladu s konkrétními cíli.

Kromě klávesových nástrojů s konstantním laděním jsou učebny vybaveny dalšími hudebními nástroji a podle specializace vyučujících i přenosnou audiotechnikou. Velmi dobrou úroveň výuky na elektronické klávesové nástroje podporuje výborné nástrojové vybavení tohoto předmětu. Všemi potřebnými učebními pomůckami zásobená učebna kolektivních předmětů je sice prostorná (20 pracovních míst), avšak ve větší míře neumožňuje využívat pohybové aktivity žáků.

Vlastní vzdělávání bylo po věcné a odborné stránce vedeno správně. V propracovanosti metodiky a organizaci vyučování nebyly zaznamenány větší rozdíly. Používané vyučovací metody odpovídaly věku, schopnostem i získaným dovednostem žáků. Učitelé se snažili pracovat pečlivě, při hře na nástroj důsledně upevňovali u žáků správné návyky a dovednosti. U mladších žáků tento záměr podporuje i dělení hodin s docházkou do školy dvakrát týdně. Výkony žáků v průběhu hospitací i při veřejné prezentaci byly převážně na velmi dobré úrovni a odpovídaly jejich zařazení do příslušného ročníku. Vynikajícím způsobem byla vyučována orchestrální a souborové hra. Učitelé účelně využívali zkušeností žáků, rozvíjeli u nich nejenom instrumentální dovednosti, ale i smysl pro souhru, ladění, improvizaci a stylovost pojetí jednotlivých skladeb různých žánrů. Přestože hodina hudební nauky probíhala převážně frontálním způsobem (osvojování teoretických poznatků navazujících na nástrojovou hru) pěvecká složka nebyla potlačena, ale prakticky využita. V této hodině pak střídání činností podporovalo aktivitu žáků a jejich vědomosti odpovídaly požadavkům hospitovaného ročníku. Inspekci navštívené hodiny charakterizovala atmosféra důvěry, vzájemná komunikace (vyučující – žák) odpovídala věku, schopnostem a zkušenostem žáků. Pozitivní slovní hodnocení motivovalo k výkonu, průběžná písemná klasifikace (zaznamenávaná v žákovských sešitech a v třídních knihách) je podle předložené dokumentace využívána všemi vyučujícími a má stimulující charakter. Mezinárodní, celostátní a regionální prezentace stálých souborů na veřejnosti, úspěšnost v oborových soutěžích ZUŠ nebo v přípravě žáků ke studiu na konzervatořích dlouhodobě potvrzují dosahované velmi kvalitní výsledky hudebního oboru.

Česká školní inspekce (ČŠI) hodnotí průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výtvarném oboru

Hodnocení průběhu vzdělávání probíhalo na základě hospitací u dvou vyučujících. Z toho jedna vyučovací jednotka byla kvalitně odučena formou suplování za nepřítomnou třetí učitelku. Úroveň výtvarného vzdělávání byla posuzována nejenom přímým pozorováním, ale i prohlídkou vystavených nebo archivovaných žákovských prací.

Vyučujícími předložené měsíční tematické plány mají formu rozvržení učiva na jednotlivé lekce a svědčí o tematickém uspořádání úkolů do výtvarných řad nebo projektů. V současnosti je výuka ve výtvarném oboru zajištěna vyučujícími bez odborné kvalifikace. Dlouholetou zkušenost s výtvarnou pedagogikou má jedna učitelka, druhá nemá dokončené vysokoškolské vzdělání a třetí studuje vysokou školu.

Materiálně-technické podmínky výuky se od předchozí inspekce nezměnily, nové jsou pouze arborety. Vyučování probíhalo ve dvou místnostech s dostatečným počtem pracovních míst. Velikost učeben ještě dovoluje používat ateliérové stojany. Prostředí jako celek působilo velmi inspirativně. Vše, včetně pracovního materiálu, bylo přehledně uspořádáno. Pro samostatnou práci měli žáci připravené dostatečné množství výtvarného materiálu, učební pomůcky učitelky použily v souladu s cíli a technikou zpracování. Nápadité a kvalitní byly hlavně práce dekorativního charakteru a větší prostorové realizace.

V tomto školním roce výtvarný obor navštěvují žáci všech věkových vzdělávacím programem povolených skupin, rozšířené vyučování není realizováno. Věkový rozsah ve skupinách, s ohledem na psychohygienická hlediska, není příliš široký. Navštívené vyučovací jednotky měly tříhodinovou strukturu. Zadání (téma) vždy plně respektovalo věkové složení skupiny a poskytovalo dostatek prostoru pro uplatnění osobitosti žáků. Vstupní motivace uváděla samostatnou práci, učitelky používaly vhodné metody i formy vyučování, pozitivně se projevoval jejich individuální přístup k žákům a citlivá korektura výtvarných prací. Žáci pracovali soustředěně a se zájmem, celkově prokazovali dobré pracovní návyky. Na velmi kvalitní úrovni byla interakce a komunikace mezi učitelkami a žáky. Vzájemné respektování a dodržování zažitých pravidel chování napomáhaly vytváření příznivé pracovní atmosféry, mezi žáky panovala ohleduplnost a tolerance. Učitelky samostatnou práci hodnotily průběžně formou diskuse s autory, žáci se k tomuto hodnocení připojili jen občas.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výtvarném oboru jsou celkově na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru jsou průběžně sledovány. Standardním způsobem ověřování vzdělávacích výsledků jsou v hudebním oboru postupové a závěrečné zkoušky. Dalším hodnotícím nástrojem je posuzování výkonů žáků na interních a veřejných prezentacích, úspěšnost žáků v oborových soutěžích ZUŠ a při talentových zkouškách ve školách s uměleckým zaměřením.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru jako celku měly velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (čj. 32 027/2003-21 ze dne 3. června 2004, s účinností od 1. září 2004)
2. Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (k čj. 32 027/2003-21, datum výpisu 10. června 2004)
3. Učební plány pro základní umělecké školy (schválené MŠMT pod čj. 18.418/1995-25 dne 26. června 1995, s účinností od 1. září 1995)
4. Vzdělávací program výtvarného oboru základních uměleckých škol (schválený MŠMT pod čj. 15 865/2000-22 dne 26. dubna 2000, s platností od 1. září 2000)
5. Úprava učebních plánů výtvarného oboru základních uměleckých škol (schválená MŠMT pod čj. 18 455/2002-22 dne 3. května 2002, s platností od 1. září 2002)
6. Strategie rozvoje školy ve výchovně-vzdělávací činnosti (ze dne 16. června 2004)
7. Studie proveditelnosti – využití Valdštejnského zámku pro ZUŠ Litvínov – Chudeřín (v návaznosti na program rozvoje kraje dne 29. listopadu 2002)
8. Kultura školy, analýza pracovního prostředí – vyhodnocení dotazníku zadávaného ředitelem školy (bez uvedení data)
9. Třídní knihy pro individuální a kolektivní vyučování (HO, VO – 2004/2005)
10. Katalogy o průběhu studia (HO, VO – 2004/2005)
11. Protokoly o přijímacích a postupových zkouškách (HO – 2003/2004)

12. Výkazy žáků a vyučovacích hodin (HO – 2004/2005)
13. Rozvrhy hodin podle žáků a vyučovaných předmětů (HO, VO – 2004/2005)
14. Vnitřní řád školy – školní řád (datován 1. září 1999)
15. Návrh nového školního řádu (k projednání uměleckou radou dne 6. dubna 2005)
16. Zápisy z jednání pedagogické rady (2004/2005)
17. Zápisy z jednání umělecké rady (2004/2005)
18. Zápisy z provozních porad (20004/2005)
19. Organizační řád školy (ze dne 1. dubna 1994)
20. Kritéria hodnocení pedagogických pracovníků (ze uvedení data)
21. Osobní složky zaměstnanců – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (osobní čísla: 6887, 18003, 18041, 5834, 4727, 18047, 18038, 18010, 38106, 30479, 18018, 5833, 18045, 8011, 18019, 18037, 18023, 18063, 18042, 18017, 12005, 18026,8259, 82005,18062)
22. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Škola má vytvořeny personální předpoklady pro naplňování deklarovaného vzdělávacího programu obou inspekcí sledovaných oborů. Vedení školy promyšleně využívá potenciál pedagogického sboru a vytváří příznivé podmínky pro kvalitní vyučování.

Materiálně-technické podmínky hudebního a výtvarného oboru umožňují realizovat vzdělávací proces v souladu s požadavky platných učebních dokumentů. V průběhu inspekční činnosti byly účelným využíváním vybavení školou užívaných prostor vytvořeny odpovídající materiální a psychohygienické předpoklady pro práci. Zabezpečení hudebního i výtvarného oboru nástroji a učebními pomůckami je velmi dobré.

Ve sledované výuce se pozitivně projeví odborné a pedagogické předpoklady vyučujících i jejich metodicky promyšlená a systematická práce. Dobrá organizace vzdělávání, efektivní metody a formy práce pozitivně ovlivnily kvalitu výuky.

Vedení i pedagogický sbor úspěšně usilují o otevřenost školy vůči veřejnosti, protože ZUŠ je v místě svého působení důležitou kulturně-vzdělávací institucí.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Langerová	PaedDr. Jana Langerová v. r.
Člen týmu	Jan Svoboda	Jan Svoboda v. r.
Člen týmu	Marie Čapková	Marie Čapková v. r.
Člen týmu	Marie Visingerová	Marie Visingerová v. r.

V České Lípě dne 28. dubna 2005

ano

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Hrnčířská 763, 470 01 Česká Lípa. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 9. května 2005

ano

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jaroslav Sochor, ředitel školy	Jaroslav Sochor v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	23. května 2005	16/10/05-04034

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.